ტფილისი
საჯარო ბიბლიოთეკა
ეროვნული ბიბლიოთეკა

№ 142
სამშაბათი, 3 ივლისი, 1901 წ.

გაზეთი ღირს:

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

1877—1901

ივერია

№ 142
სამშაბათი, 3 ივლისი, 1901 წ.

რედაქცია
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
გაზეთის დასაბარებლად
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციის და წერა-კითხ. გამავრც. საზოგადოების კანცელარიას.
ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ 16 კაპ., მეოთხეზედ—8 კაპ.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

საამფთიაქო საქონლით მოვაჭრე
ამიერ-კავკასიის ფარმაცევტთა ამხანაგობის
დეპო

იმყოფება ტფილისში მუხრანიანთ ქუჩაზე, ქალაქის სამკურნალოს გვერდზე. ამხანაგობა, სამკურნალო წამლებისა და სალოსტაქრო მასალა-იარაღის გარდა, ჰყიდის ავადმყოფთა მოსავლელ და ოჯახში სახმარებელ ყოველ გვარ საჭირო საგნებს: სარეცხისათვის, საჭმელებისათვის, ჭურჭლისათვის და სხვ.

დეპოში ბლომად მოიპოვება აგრეთვე საზღვარ-გარეთისა და რუსეთის ცნობილ ფირმების პარფიუმერია და კოსმეტიკა (საპირფარეშო სამკაული).

ქალაქს გარედ მცხოვრებთ შეუძლიანთ ფოსტითაც დაიბარონ რაც დასჭირდებათ (თუნდ მცირედიც იყოს) და ფასი ფოსტაშივე გადაიხადონ.

განყოფილება
სასახლის ქუჩაზედა, დ. ზ. სარაჯიშვილის სახლში.
ადრესი ფოსტისა: Тифлисъ, т—во Фармацевтовъ—провизору Алхазову.
(100—43—56)

ტელეფონი № 174.
ადრესი ტელეგრამისა: Тифлисъ „Фармацевтика“

ხუთშაბათს, 5 მკათათვეს, საღამოს 8 საათ. ქართულის თეატრის ფოიეში მოხდება გაგრძელება **ქართულის დრამატიულის საზოგადოების საგანგებო კრებისა.**

განსახილველი საგნები:

1) გამგეობის მოხსენება და შემოსავალ-გასავლის ანგარიში.
2) სარევიზიო კომისიის მოხსენება.
3) არჩევა გამგეობის წევრის ორის კანდიდატისა და
4) არჩევა სარევიზიო კომისიის ორის წევრისა.

უკანასკნელის საგნის განხილვა შეიძლება იმ შემთხვევაში, თუ დამსწრე წევრთა რიცხვი 25 ნაკლები არ იქნება.

დაბეჭდილი ანგარიში მსურველთ შეუძლიანთ მიიღონ დრ. საზ. კანტორაში 2 მკათათვიდგან.

(3—უ—2)

ტფილისის კერძო სამკურნალო
მიხეილ გედევანიშვილისა,
კუკია, ნიკოლოზის ქუჩა; სახლი საგინაშვილისა, № 21 (ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).
ტელეფონი № 274.
ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილით:

გ. ი. ჭიჭინაძე—კბილის სნეულებანი, 8—10 საათ.

მიხეილ გედევანიშვილი—ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით—9—10 საათ.

ნ. ა. მელიძე—ყურისა, ყელისა და ცხვირისა—11—12 საათ.

ი. ჰ. ახალშენიშვილი—კბილის სნეულებანი. 10—12 საათ.

ა. მ. მატილოვი—თვალის 11—12 საათ.

ექიმი ქალი მ. ს. ბაქრაძე—ბავშვებისა 11—12.

დ. ა. გედევანიშვილი—ნერვებისა და შინაგანი. 12—1 საათ.

მ. გ. ფედოროვი. შინაგან და ბავშვებისა—1—2 ს.

გ. დ. მარკოზი—საქირურგო—12½—1½ საათ. სამშაბათობით 3—4.

ი. დ. ბეგთაბეგოვი—სიფილისისა, კანისა და საშარდესი—1½—2 ს.

საღამოთი:

ი. ნ. თუმანიშვილი—დედათა სნეულებანი—5—6 საათ.

ა. ა. ბეგოგლოვი—შინაგანის (სტომაქის ავადმყოფობანი) და მიკრო-ქიმიური გამოკვლევანი 5—6 საათ.

კვირაობით:

გ. გ. მაღალაშვილი—10-12 ს. შინაგან ავადმყოფობათა.

სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები.

ფასი რჩევა-დარიგებისა 50 კ., ოპერაციები—მორიგებით. კარეტი 4 მ. დღე და ღამეში. ერთი კარეტი ღარიბთათვის უფასოა.

გ. გ. მაღალაშვილი.—შინაგან სამშაბათობით და ხუთშაბათობით, 10—11 საათ.

პირველი კერძო სამკურნალო
ექიმის ნავასარდიანისა
(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)
ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ-დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილაობით:

ბ. ა. ნავასარდიანი. 11—12 ს. სალოსტაქრო, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

ზ. ი. ბაბანასიანცი—დილის 11—12 საათ. ქალთა და ბავშვთა სენით ავადმყოფებს.

ფ. მ. ჩიქოვანი. 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

გ. ი. გძელიშვილი. 12—1 საათ. ყურისა, ყელისა, ცხვირის ავადმყოფობისა.

ა. ზ. კარაშკეტიანცი. 1—1½ ს. შინაგანისა და ბავშვებისა.

საღამოობით:

ნ. ნ. როსტომბეკოვი. 6—7 ს. საქირურგო და კანისა.

გ. ა. თარხანოვი. შინაგან და ბავშვების ავადმყოფობისა, 7—8 ს. და აუცრის ყვავილს კვირაობით 9—10 ს.

ბ. ა. ნავასარდიანი. 7½—8 ს.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური. ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

ლ. ტ. არგანიტაკი. 11—1 დღ. გაუკეთებს სახლში მსურველთ „მასსაჟს“, აუცრის ყვავილს და გამართავს საექიმო გიმნასტიკას ექიმის დანიშვნით.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.

Первая частная лечебница—д-ра
Навасардіана.
Тифлисъ, противъ памят. Воронцову.

მთავრობის განკარგულებანი

დანიშნულ იქმნა მე-9 არმიის კორპუსის პოდპოლკოვნიკი მახათაძე მე-65 ქვეითა რეზერვის რაზმის შტაბ-ოფიცრად.

გადაყვანილ იქმნენ: მე-2 კავკასიის საპიონრის ბატალიონის კაპიტანი ჩერქეზიშვილი მე-16 საპიონრის ბატალიონში, მე-16 სამეგრელოს დიდის მთავრის დიმიტრი კონსტანტინეს ძის რაზმის პორუჩიკი საგინაშვილი—მე-14 „გრუზინსკის“ გენერალ კოტლიარევსკის გრენადერთა რაზმში.

ებოძათ: კორნეტობა მე-17 დრაგუნთა ვოლინის რაზმის ესტანდარტ-იუნკერს თავ. გურიელს; ტიტულიარნი სოვეტნიკობა—ტფილისის სახაზინო პალატის ბუჰგალტრის თანაშემწეს თავ. გურამიშვილს; კოლეჟსკი სოვეტნიკობა—განჯის გუბერნიის სახელმწიფო ქონებათა გამგეობასთან მყოფს ხაზინის სასჯულო საქმეთა უფროსს რწმუნებულს სარაჯიშვილს.

დამტკიცებულ იქმნა: სარატოვის გუბერნიის საერობო და საქალაქო საქმეთა საკრებულოს მდივანი ფანჩულიძე.

ახალი ამბავი

⁂ კვირას, 1 ივლისს, ტფილისის დეპუტატთა საკრებულოს დარბაზში სხდომა ჰქონდა ქუთაისისა და ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა კომისიების შეერთებულს კრებულს, რომელზედაც საიუბილეო დღესასწაულის წეს-რიგი უნდა შეემუშავებინათ საერთოდ. სხდომაზედ, სხვათა შორის, ლაპარაკი ატყდა იმის შესახებ, თუ საიუბილეო წიგნში მოთავსებულს მასალის როგორი ხასიათი მიეცეს. რადგანაც ზოგიერთ საკითხების შესახებ კომისიები ვერ შეთანხმდნენ, ამიტომ ტფილისის სარედაქციო კომისიაში დამატებით ამორჩეულ იქმნენ ქუთაისის წარმომადგენელთაგან 5 კაცი, რომელნიც მთელს მასალას საიუბილეო წიგნში მოსათავსებლად ერთად შეიმუშავებენ. კომისიაში ამორჩეულ იქმნენ გ. ზდანოვიჩი, ა. ნანეიშვილი, თავ. მიქელაძე, ქოჩაქიძე და ხუნდაძე.

⁂ კავკასიის საზეითალო ნაწილის უფროსის თანაშემწე ნადვორნი სოვეტნიკი ზოლოტარევი კავკასიის საზეითალო ნაწილის უფროსად იქმნა დანიშნული.

⁂ სამრეწველო დებულების ძალით ამქრები და მათი შეგირდები დილის 6 საათზედ უნდა შეუდგნენ მუშაობასა და საღამოს 6 საათზედ გაათავონ; მაგრამ ბევრნი არ ასრულებენ ამ კანონს და 7 საათზედ იწყებენ და ათავებენ 8-ზედ, ხან და ხან კი 10—11 საათზედაც. ამისათვის გუბერნატორის განკარგულებით, პოლიცმეისტერმა დაავალა ყველა ამქრების მამასახლისებს, რომ შესრულებულ იქმნას ზემოხსენებული წეს-რიგი მუშაობისა.

⁂ მომავალს შემოდგომას ტფილისში მრავალს სტუმარს მოელიან გამოფენისა და სხვა დღესასწაულებისა გამო. ამისათვის ტფილისის პოლიცმეისტერს დაუვალებია პოლიციის ბოქაულებისათვის, გამოუცხადონ ყველა სასტუმროს პატრონებს, რომ ამთავითვე შეუდგნენ სასტუმროების რიგიანად და წესიერად მოწყობას.

⁂ კავკასიის უმაღლესს მთავრობის შუამდგომლობისა გამო შინაგან საქმეთა სამინისტრომ განმარტა, რომ სულით ავადმყოფთა სამშობლოში გასაგზავნი ხარჯი უნდა გაიღონ იმ კაცებმა, საზოგადოებებმა და დაწესებულებებმა, რომელთაც კანონი აკისრებს შეუძლებელ ავადმყოფთა შენახვასაო.

⁂ კავკასიელ სტუდენტთა დამხმარებელ საზოგადოების დამაარსებელნი შუამდგომლობენ უმაღლეს მთავრობის წინაშე ამ საზოგადოების წესდების პროექტის დამტკიცების შესახებ.

⁂ ტფილისის მიხეილის სახელოსნო სასწავლებელში მომავალ წელს მიიღებენ მხოლოდ 40 ყმაწვილს.

⁂ კავკავის რკინის გზის გამგეობას განზრახვა აქვს კავკავში რკინის გზის სასწავლებელი და სახელოსნო დააარსოს.

⁂ მთავრობას გადაუწყვეტია კავკავში კადეტთა კორპუსის დაარსება.

⁂ 17 ივნისს ამიერ-კავკასიის რკინის გზის უფროსი ინჟინერი ე. ლ. ვედენეევი საზღვარ-გარეთ მიემგზავრება, ხოლო მის მოადგილედ რჩება ი. ს. შაიკევიჩი.

⁂ დღეს, 3 ივლისს, საღამოს 8½ საათ. „Кавказскій Вѣстникъ“ რედაქციაში ტფილისის ჟურნალ-გაზეთების წარმომადგენელთა სხდომის გაგრძელებაა დანიშნული, რომელზედაც მომავალის „კავკასიის ბეჭდვითის საქმის მოღვაწეთა დამხმარებელ საზოგადოების“ წესდების შემუშავება უნდა იქმნეს დასრულებული. წარსულს სხდომაზედ, ხუთშაბათს, 28 ივნისს, განხილულ და შემუშავებულ იქმნა სამი თავი წესდებისა; პენსიებისა, ფულით დახმარებისა და სესხის შესახებ; დანარჩენს ნაწილს წესდებისას—გამგეობისა, სარევიზიო კომისსიისა და საზოგადო კრებების შესახებ დღეს შეიმუშავებენ და ამ რიგად სრულს პროექტს წესდებისას ახლად დაურიგებენ რედაქციებს, რომ თავ-თავისი აზრი გამოსთქვან. ამის შემდეგ რედაქციების წარმომადგენელნი საზოგადო კრებას მოიწვევენ და ახალს წესდების პროექტს განსახილველად წარუდგენენ.

⁂ 28 ივლისს, ღამის 10 საათზედ, ვიღაც ბოროტ-გამზრახველთ ქარელის ეკკლესიაში რკინა-გაკვრული ფანჯარა შეუმტვრევიათ და წაუღიათ 8 ფუთიანი ზანდუკი, სადაც 331 მან. ფულად და სხვა ძვირფასი ავეჯები ყოფილა, სულ 3000 მანეთისა. ეჭვი მიუტანიათ ეკკლესიის დარაჯზედ, ერთ ადგილობრივ მცხოვრებსა და ს. ბებნისის მცხოვრებ სიმონ ქუმსიშვილზედ. პირველი ორი დაუპატიმრებიათ, ხოლო ქუმსიშვილს ახლაც დაეძებენ.

⁂ პეტერბურგში მყოფი სერბიის ელჩი ბ-ნი ნოვაკოვიჩი მომავალ თვეს ტფილისში აპირებს ჩამოსვლას, აქედგან ბ-ნი ნოვაკოვიჩი ბორჯომს, ბათუმს, სოხუმს და სხვა ადგილებს მოივლის.

⁂ ტფილისის საგუბერნიო გამგეობის განკარგულებით, 15 ივლისისათვის დანიშნულია ქალაქის იმ მიწების აწერა და დაფასება, რომელიც დათმობილია ტფილისისა და ნავთლუღის სადგურების გასაფართოებლად.

⁂ სოფ. სვირიდგან „ცნ. ფურ“-ს სწერენ: „გასულ წლის აგვისტოში აქ შესდგა სამეურნეო საზოგადოება, რომელსაც მიზნად აქვს აღადგინოს ფილოქსერისაგან გაფუჭებული ვენახები, იქონიოს სხვა-და-სხვა სამეურნეო მანქანის საწყობი, ხელი შეუწყოს მევენახეობის გაუმჯობესებას, ბაზარი გაუჩინოს სვირის ღვინოს როგორც კავკასიაში, ისე შიდა რუსეთშიაც, ღვინის მწარმოებელი აშოროს ათას გვარ ფალსიფიკაციას და სხ.; შეადგინოს წესდება სამინისტროსაგან გამოცემულ ნორმალურ წესდების მიხედვით და წარუდგინოს მთავრობას დასამტკიცებლად, რომელმაც ივნისში უკვე დაამტკიცა. საზოგადოებას პირველი კრება აქვს ს. სვირში“.

⁂ დ. ცხინვალი. 17 ივნისს სოფ. დგვრისში მცხოვრები გლეხი ქაზარაშვილი, ასე 17—18 წლისა, ხელობით კალატოზი (ერთად-ერთი შვილი მოხუცებული მშობლებისა) ცხინვალში ჩამოვიდა ლიახვში საბანაოდ, უფრთხილობისა გამო ღრმაში შევიდა და დაიხრჩო. ღამის ათი საათი იქნებოდა, რომ საქო-

დავი ბიჭი ცხინვალიდგან სამი-ოთხი ვერსის მანძილზე ძლივს იშოვნეს. ამ გვარად გამოესალმა წუთი-სოფელს ახალგაზდა, ერთად ერთი ნუგეში მოხუცებულის მშობლებისა და დასტოვა იგინი უმწეოდ.

ყოველ პარასკევ-კვირაობით აქ აურაცხელი ხის მასალა შემოდის; შეშა, ფიჩხი, ყავარი და სხვა გასასყიდადა და დეგრისიდგან მომავალი გზა ისეა აჩხირულ-დაჩხირული ურმებით, საქონლითა და ცხენებით, რომ ქვეითი ადამიანის გავლა-გამოვლა შეუძლებელი-და. ყურადღება უნდა მიექცეს აგრეთვე ცხინვალის ნალბანდების საქციელს: ერთობ ვიწრო ქუჩებში, როგორიც არის აქ, წამოაქცევენ საქონელს ან-და გახიდვენ შუაში ცხენს დასაჭედად და ადამიანს ვეღარ გაუვლია. კარგი იქმნება ყველა ამას ყურადღებას მიაქცევდნენ და შეშის ურმებს სადმე ცხინვალის განაპირად აურჩევდნენ ფართო ადგილს, რომ იქ მოიყარონ ხოლმე თავი; აგრეთვე დაავალონ ნალბანდებს ისეთს ადგილას იშოვნონ ბინა, სადაც ფართო ქუჩებია, თორემ ამ უწესოებით ხალხი ერთობ შევიწროებულია.

განზრახვა აქვთ რვა ივლისს საქველ-მოქმედო წარმოდგენა გამართონ. ითამაშებენ „ადვოკატს მელაძეს“ და „ძუნწს“.

⁂ ს. ბალდადიდგან „ცნ. ფურ.“-ს სწერენ: „ადგილობრივნი მცხოვრებნი მამა და შვილები გოგრაძეები, ს. ვარციხის მახლობლად, 12 ივნისს, სიმინდს მარგლავდნენ. ნაშუადღევს ჰაერი უცბად აირია და ელვა-ქუხილი და კოკის პირული წვიმა წამოვიდა. გოგრაძეებმა ცუდს ამინდს ყურადღება არ მიაქციეს თურმე და მოიწადინეს სვრელის ბოლომდე გატანა. ამ დროს იელვა ცამ, ჩამოვარდა მეხი, დაჰკრა მამასა და იქვე სული განთხევინა. ერთი ვაჟიც, რომელიც მამის ახლოს იდგა, მეხმა ისე მძიმედ დააშავა, რომ რამდენსამე დღის შემდეგ ძლივს გამობრუნდა. მეორე, რომელიც მოშორებით მდგარა, უვნებლად გადარჩა“.

⁂ შაბათს, 30 ივნისს, პოლიციის პირველს ნაწილში, გრიბოედოვის ქუჩის მოსახვევში ჩხუბი მოსვლიათ რაჭის მაზრის სოფელ ბერის მცხოვრებს ერასტი კახათელიძესა და წიგნების მკაზმველს ტფილისის მცხოვრებს გრიქორ აბელიანცს, რომელსაც დანით მუცელში ორგან დაუჭრია კახათელიძე; კახათელიძე მალე ტფილისის სამკურნალოში გაუგზავნიათ, სადაც მკურნალების შემოწმებით აღმოჩენილა, რომ კახათელიძე საშიშოდ არის დაჭრილი. დამნაშავე პოლიციამ უკვე შეიპყრო და პასუხის გებაში მისცა.

⁂ პოლიციის მე-6 ნაწილში, ორთაჭალის კუნძულზედ, მკურნალის ვართანოვის ბაღში ქუთაისის მაზრის სოფ. ჯაგანის მცხოვრები იოსებ ტელია შეპარულა და სამი ფუთი თაფლი მოუპარავს. ტელია პასუხის გებაში იქმნა მიცემული.

კავკასიის მომავალი გამოფენა.

კავკავის ქალაქის საბჭოს გარდაწყვეტილებით, ქალაქის გამგეობას გამოუგზავნია გამოფენის კომიტეტისათვის 100 მან. გამოფენის მოსაწყობ თანხის გასაძლიერებლად.

ფერგის ოლქში ექსპონატები შესაკრებად ადგილობრივის კომიტეტისათვის კავკასიის გამოფენის გამგე კომიტეტს უკვე 500 მანეთი გაუგზავნია.

წერილი ახალციხიდგან

კვირას, თიბათვის 24-ს, საამბულატორო საავადმყოფოს შენობის საძირკველი აკურთხეს აქა. კურთხევას დაესწრნენ: მაზრის უფროსი, ქალაქის მოურავი ქალაქის რწმუნებულებითურთ, ამქრები თავიანთის ბაირაღებით, ადგილობრივ დაწესებულებათა მოხელენი და მრავალი ხალხი. პარაკლისი გარდაიხადა ბლოლოჩინმა დეკანოზმა დიმიტრი ხახუტაშვილმა. პარაკლისის შემდეგ სიტყვა წარმოსთქვა ქალაქის მოურავმა ბ-ნმა მოსესიანცმა, რომელმაც საავადმყოფოს დაარსების ისტორია გაიხსენა. საავადმყოფოს დაარსების საჭიროებას დიდი ხანია ჰგრძნობდა მთელი ახალციხე. ახალციხის საუკეთესო მოღვაწენი დიდი ხანია სცდილობდენ მისს დაარსებასა, მაგრამ დღემდის ვერ მოხერხდათ. ჯერ კიდევ ამ ოცის წლის წინედ მხნე და სასარგებლო მოღვაწეს სომხის ეპისკოპოზს ხორენს უნდოდა ახალციხეში საავადმყოფოს დაარსება, მაგრამ ვერ მოასწრო: სწორედ იმ დროს გადაიყვანეს, როცა საქმე საქმეზედ იყო მოყვანილი. მას შემდეგ ახალციხეში მოღვაწეობდა „სომეხთა საქველ-მოქმედო საზოგადოების“ ახალციხის განყოფილების თავმჯდომარე პოლკოვნიკი მელიქ-გაიკაზიანცი, რომლის მეცადინეობითაც 1891 წელს ახალციხეში სომეხთა წიგნთსაცავი და სამკითხველო იქმნა დაარსებული. სამკითხველოს დაარსების შემდეგ ამანაც განიზრახა საავადმყოფოს დაარსება, მაგრამ ციმბირში გადაყვანის გამო ვეღარ მოახერხა თავისი განზრახვა შეესრულებინაო. (მაგრამ უნდა შევნიშნოთ, რომ არც ერთს ზემოდ დასახელებულს მოღვაწეს საავადმყოფოს სასარგებლოდ არა გაუკეთებია-რა, მარტო განზრახვა ჰქონდათ, სხვა არაფერი, საქმე წინ არაფრით არ წაუწევიათ. ამ გვარად მეც შემიძლიან ვსთქვა: ახალციხეში საშუალო სასწავლებლის დაარსება მინდოდა, მაგრამ სხვაგან გადაყვანის გამო ვერ მოვახერხე-მეთქი!). ბოლოს ამ ორის წლის წინად გარდაწყდა ახალციხეში საამბულატორო საავადმყოფო გაიმართოს. ამ საქმეს ყველანი დიდის თანაგრძნობით მიეგებნენ, მაგრამ ქალაქს საშუალება არა ჰქონდა ეს კეთილი განზრახვა შეესრულებინა, ამიტომ შესდგა კომიტეტი ფულის მოსაგროვებლად და შენობის ასაგებად. კომიტეტს დღემდის მოუგროვებია 2,000 მანეთამდის. თანაგრძნობა ამ კეთილ საქმისადმი საზოგადოებაში თან-და-თან ფეხს იკიდებს, მაგალითად, „დღეს წერილი მივიღე ქ-ნ ასტვარიანცისაგან, რომელიც თავისს გარდაცვალებულის ქმრის მოსახსენებლად 50 მანეთს სწირავსო.“ გარდა ამისა გრიგორიანთა საკრებულო ტაძრის მრევლმაც გარდასწყვიტა ახალციხეში საავადმყოფოსათვის შენობის ასაგებად 4,000 მანეთი შესწირასო. ეჭვი არ არის, ამ გარდაწყვეტილებას სრულიად სომეხთა კათალიკოსი თანაგრძნობით მიეგებება და დაამტკიცებსო. (ჩვენ-კი სარწმუნო წყაროებიდგან გავიგეთ, რომ 4,000 მან.-კი არ შეუწირავთ, სესხად მიუციათ პირობით, რომ თუ ვიცობაა საავადმყოფო დაიხურა, ქალაქმა ეს 4,000 მან. ხსენებულს საყდარს გარდაუხადოს). მაგრამ ეს ფული კიდევ არ კმარა. აშენების გარდა, საავადმყოფოს შენახვაც უნდა და შესანახად-კი ქალაქის რწმუნებულთ გარდასწყვიტეს ყოველ-წლივ ქალაქ ახალციხის შემოსავლიდგან 800 მანეთი გადასდონო (არა მგონია ეს გადაწყვეტილება სათანადო მთავრობამ დაამტკიცოს, რადგანაც ქალაქს ყოველ-წლივ დეფიციტი აქვს!). მაგრამ ჩვენ უფრო საზოგადოების თანაგრძნობის იმედი გვაქვს და „იმედი იმისი, რომ მაზრის უფროსი უთუოდ დაგვეხმარება და მახლობელს სოფლებს საავადმყოფოს შენახვაში მონაწილეობას მიაღებინებს, რისთვისაც, რასაკვირველია, სოფლელებს საკუთარი კრაოტები ექნებათ საავადმყოფოში და ისევე ისარგებლებენ, როგორც მოქალაქენიო“.

საძირკვლის ჩაყრების დამსწრენი საქალაქო გამგეობაში მიეიდნენ. აქ მაზრის უფროსმა ორიოდე ტკბილი სიტყვა უთხრა საზოგადოებას და დღესასწაული ამითი გათავდა. ვუსურვებ ამ კეთილი საქმის მეთაურებს ახალციხის საავადმყოფოს საქმე მალე და სასურველად დაეგვირგვინებინოთ, რადგანაც საავადმყოფო ჩვენთვის აუცილებელს საჭიროებას შეადგენს და მისს უქონლობას დიდი ზარალი მოაქვს: შარშან, მაგალითად, დეკემბრის გასულს, ერთი ავადმყოფი მუშა სომეხი უბინაობისა და უფულობისა გამო თითქმის კინაღამ ქუჩაში მოკვდა. ავადმყოფი საყდრის კარებთან ძლივს მითრეულიყო სალამოს ლოცვის დროს და შესაბრალისად იხვეწებოდა: „ბინა მომეცით ღვთის გულისათვის, ავადმყოფობისა და სიცივისაგან ვკვდებიო“. გამოჩნდა მადლიანი კაცი, ბინა მისცა, მაგრამ მეორე დღესვე მოკვდა საწყალი. ეს საწყალი ოსმალეთიდგან გადმოხვეწილი იყო. სანამ შეეძლო, ყავახანაში მუშაობდა (ყავახანის პატრონი სომეხია) და ბინაც იქ ჰქონდა; როცა ავად გახდა და მუშაობა ვეღარ შესძლო, მაშინ ყავახანის პატრონმა კარში თურმე გამოაგდო: საცა გინდა, წადიო. მართლაც-და, იმდენი ღატაკი და საწყალი, რამდენიც აქ არის, არა მგონია სხვაგან სადმე იყოს. აი, სწორედ ამათთვის არის საავადმყოფო საჭირო. მაგრამ საზოგადოება თუ არ დაეხმარა, ქალაქი საავადმყოფოს შენახვას ვერ შესძლებს და უთუოდ ისევ მალე დაიხურება.

გ. ბ.

წერილი სოფ. იანეთიდგან

(ქუთაისის მაზრა)

იყო დრო, როდესაც ჩვენს სოფელში განათლებული მკურნალის ჭაჭანება არსად იყო და ხალხი მატყუარა მარჩიელებსა და სოფლად მაწანწალა ცრუპენტელა ექიმებს ეტანებოდა. დღეს კი, ჩვენდა სანეტაროდ, დრო იცვალა და, რაც ხანი მიდის, მარჩიელების ხსენებაც თანდათან ჰქრება. მართლაც, ვისაც-კი ჩვენის სოფლის ცხოვრებისათვის თვალყური უდევნებია, კარგა ხანია არ გაუგონება, რომ იანეთელს გლეხს გარეშე სოფელში მაზუდარ „დათიელა“ მარჩიელისათვის მაჯა გაესინჯიანებინოს და ამით მისი ძარღვის ცემა შეეტყოს. პირ-იქით, დღეს ხალხი განათლებულ მკურნალის სიტყვას და წამალს ისე შეეჩვია, რომ საჭიროების დროს მკურნალის მოსაყვანად თავისს უკანასკნელს გროშსაც-კი ჰხარჯავს. რომ ეს ცხადია, ამას გვიმტკიცებს ჩვენ ის მაგალითი, რომ კვირას, 17 ივნისს, როდესაც პატივცემული რაჭის მაზრის მკურნალი ბ-ნი ე. ვაშაკიძე მოვიდა განათლებულ მკურნალის მოსაწვევად და ქსენონის დაარსებაში იანეთლების ამხანაგათ მისაღებათ, ყრილობის დროს ყველამ თანხმობა გამოაცხადა და თავისი სურვილი განაჩენზედ ხელის მოწერით დააგვირგვინეს.

მეტად არ მომაწონია აქვე გავკრით მკითხველს ამ ქსენონის დაარსების ბედიღბალი გავაცნო. მოგეხსენებათ, სოფ. დიდ-ჯიხაიშში დაბადებულმა მკურნალმა ე. ვაშაკიძემ განიზრახა ამ სოფელშივე ქსენონი დაეარსებინა. ამ აზრის განსახორციელებლად შრომას იგი დიდი ხანია შეუდგა ადგილობრივის ინტელიგენციის დახმარებით. სოფლად ასეთი საქმის გაკეთება მეტად ძნელია, მით უმეტეს, თუ რომ ნიადაგი უნაყოფოა და მასთან ხელსაც გიშლის ვინმე. როგორც საზოგადოდ, აქაც ისეთმა კაცებმა იჩინეს თავი, რომელნიც თავისის პირადის ინტერესებით არიან გამსჭვალულნი. ამას მოგახსენებთ აქაურის აფთიაქარის ბ-ნის ჩომახიძის უხეირო საქციელის შესახებ. ეს ვაჟბატონი საკუთარის სარგებლობისათვის, რასაკვირველია, თავიდანვე იმ გზას დაადგა, რომ ქსენონისა და სასოფლო აფთიაქის დაარსების საქმისათვის ხელი როგორმე შეეშალა. ამ მიზნის მისაღწევად მოუხსნა თავი ყალბ აზრებით გატენილს გუდას და ვინ იცის, ხალხში რა ჭორებს არ ავრცელებდა. ნათქვამია: „ავსა კაცსა ავი სიტყვა ურჩევნია სულსა გულსაო“, და ამ ბატონმა ბევრი ავი სთქვა და ყალბი აზრი იქადაგა ქსენონისა და სასოფლო აფთიაქის გახსნის შესახებ ს. დიდ-ჯიხაიშში, მაგრამ ამაოდ, რადგანაც მისმა დათესილმა სიტყვებმა მხოლოდ იმ კუთხეში იშოვა ნიადაგი, სადაც თითონ მთესველი აღიზარდა?! როგორც დიდ-ჯიხაიშსა და მის მეზობელ სოფლებში მომხდარმა ყრილობამ დაგვარწმუნა, ზემოხსენებულ სააფთიაქოს პატრონს თავისის ვაჭრობით ვერაფერი სახელი მოუპოვებია ხალხში; თუ არა გჯერათ, მაგალითსაც მოგახსენებთ: ათ ივნისის ყრილობაზედ სოფ. დიდ-ჯიხაიშში მომრიგებელ მოსამართლედ ნამყოფს ბ-ნს ქ. დორთქიფანიძეს და მკურნალს ვაშაკიძეს ქსენონისა და აფთიაქის გახსნის შესახებ ხალხმა აი, რა პასუხი მისცა: „კარგით, მაგრამ ჩომახიძისა ამ საქმეში არც წამალი გაურიოს და არც ხელი, თორემ ქსენონი არ გვინდაო“!.. აქვე აღსანიშნავია ისიც, რომ, როდესაც ხალხი ჩომახიძეს ასე იხსენიებდა, სამაგიეროდ მისს მოადგილეს ბ-ნს იუსტინე კანდელაკს სიყვარულით იგონებდნენ, რადგანაც ეს უკანასკნელი ბევრს გაჭირვებულს წამალს მუქთად თურმე აძლევდა და არც მეძვირე იყო.

მიუხედავად იმისა, რომ ბ-ნს ჩომახიძეს ასე მოურიდებლად შეჰქონდა უსწავლელს ხალხში ყალბი აზრები, მკურნალი ვაშაკიძე, როდესაც-კი სოფლად მოექცეოდა, გლეხებს ჰიგიენურს მასალათს უწევდა, წამლისა და მკურნალის მნიშვნელობას უხსნიდა. მართლაც, აგიხდათ ისე ყოველივე სიკეთე, როგორც ეს ხალხმა მალე შეიგნო და შეიყვარა. ადგილობრივს ყრილობაზედ, რომელიც დიდ-ჯიხაიშში მოხდა და რომელსაც, მკვიდრთა გარდა, მეზობელ სოფლებიდგან დანიშნული დეპუტაციაც დაესწრო, დიდძალმა ხალხმა მოიყარა თავი იმ ადგილას, სადაც ბაზარია, სკოლა, სამკითხველო, ბანკი და სოფლის სასამართლო. დიდის თერთმეტი საათი იქნებოდა, როდესაც ყრილობა დაწყებულათ გამოცხადდა. პირველად ბ-ნმა ქ. დორთქიფანიძემ მიჰმართა ხალხს სიტყვით და აუხსნა, რომ, თუ კომლზედ 2 მან. 7 კაპ. გამოვიღებთ, 1 მკურნალი, 2 ფერშალი და ერთი ბებია-ქალი გვეყოლებაო; ამასთანავე გვექნება ქსენონი დ სასოფლო აფთიაქიო. ასეთი კეთილ საქმის განხორციელება ჩვენშივე აღზრ დილმა შვილმა იკისრა და ამის დაბოლოვება მით უფრო საჭიროა, რო სოფელი იზრდება და ხალხი მატულო ბსო, მაგალითად, დიდ-ჯიხაიშში 185 წელს 230 კომლი იყო, 1864 წ. 425 კომ.; 1873 წ.—570 კომლი 1886 წ. 735 და 1901 წელს 9 კომლს აღემატებაო. შემდეგ მკურნალმა ვაშაკიძემ მიჰმართა საზოგადოებას მშვენიერი სიტყვითა და დაუსურათა ხალხს, თუ ერისათვის ჯანმრთელობის სისად რა მნიშვნელობა აქვს, რომლისათვის ჩვენ მზრუნველობა და ქსენონის დაარ სება განვიზრახეთო. ბ-ნის ვაშაკიძისა დ ბ-ნ ქ. დორთქიფანიძის სიტყვებს ხალ ხი ისე აღტაცებით მიეგება, რომ თან ხმობის ნიშნად „ვაშას“ გაიძახოდნენ მაღლა ქუდებს ისროდნენ.

ვინც სოფლის ყრილობას დასწრებია უთუოდ შენიშნავდა, რომ სოფლის მო ხელენი ამ ყრილობებზედ ხშირად ძალ ერ ურიგოდა და უთავრად იქცევია მაგალითად, ს. დიდ-ჯიხაიშში ყრილობი დროს, როდესაც ხალხი ქსენონისა მკურნალის საქმეებით იყო გართულ და მათი გონება მთლად ამ საქმეს ჩაჰკ ვირვებოდა, არ ვიცით რა მიზეზის გამო, მამასახლისი ხალხს სხვა საქმეე ბსაც აჩრიდა გასარჩევად, მაშინ როდე საც ჯერ ერთი ვერ გაერჩიათ!! ხალხ მოხსენდა, მაგალითად, „მეყვავნეე გინდათ, თუ არაო? უდროოდ წარმო ქმულს სიტყვას, ეჭვი არ არის, ცუ უარი მოუხდებოდა მხოლოდ და აგი საზოგადოებაც ასრე მოექცა, რადგანა ყრილობისათვის არავის აუხსნია, თ რაში მდგომარეობს გამმიჯვნელთა და ნიშნულება, რომელსაც მამასახლისი სა ხელად „მეყვავნეს“ უწოდებდა. მეტ უხეირობა გამოიჩინა ერის საზოგადო ების მამასახლისმა ქსენონის შესახე ყრილობაზედ ხალხთან მოლაპარაკები დროს. იმ დროს, როდესაც ბ-მა ვაშა კიძემ სიტყვა წარმოსთქვა და ხალხ თავისი გულის წადილი ამცნო, საზო გადოება ორათ განაწილდა: ერთი უარ ზედ იდგა, მეორემ-კი თანხმობა გამო აცხადა ქსენონის საქმეში ამხანაგობისა. მიზეზი ამ განაწილებისა, თურმე ჰბრძანებთ, მამასახლისის ხრიკები იყ და თვითონ რომ ვერ გაუბედნა აშკარა მოქმედება, მისი თანაშემწე დ. კ—ძე გაიძახოდა თურმე: „რა საჭიროა ქს ნონი, თუ რამ გაგაჩნიათ, სოფლის მო ხელეები გასტუმრეთ, ისა სჯობიაო“. ამ სიტყვების შემდეგ, ეჭვი არ არის, აშკარაა, ვისთვის უფრო ჰზრუნავე სოფლის მოხელენი, თავისს კუჭისათ ვის, თუ კეთილ-დღეობისათვის?!

დროა, ბატონებო, ამისათვის ჩვენმ გლეხკაცობამაც შეიგნოს და სოფლ ისეთი მოხელენი შეურჩიოს, რომელთ საც ავისა და კარგის გარჩევა შეეძლოთ, მით უმეტეს დროა ასეთი მამასახლისე ბის არჩევა, რომ სოფლის ცხოვრებ გართულდა, გლეხს კისერზედ ათას მოთხოვნილება დააწვა და ამისთვის- საჭიროა, რომ მამასახლისებათ ნამდვი ლი ხალხის გულშემატკივარნი ინიშნე ბოდნენ და არა მათნი მძარცველ-მგლე ჯელნი, მაგრამ არც ამ ადგილ-წასხნად

მოხელეებს შერჩებათ ხოლმე მედამ თავისი საქციელი და ათასში ერთხელ მაინც არის ამღაგმელი გამოუჩნდებათ ხოლმე. აი, ამისი მაგალითიც: კვირას, 17 ივნისს, იანეთში მომხდარს ყრილობაზედ წესიერების დასაცველად სამტრედიის ბოქაული ბ-ნი დ. მახარაძე გამოცხადდა. სანამ ყრილობაში მკურნალი ვაშაკიძე, ქ. ლორთქიფანიძე, ს. ლორთქიფანიძე და დ. დევიძე გამოცხადდებოდნენ ხალხთან მოსალაპარაკებლად, მანამის ბოქაულმა დ. მახარაძემ მშვენიერი სიტყვა უთხრა ხალხს ქსენონის დაარსების შესახებ. ბოქაულის სიტყვა მით უფრო საყურადღებო იყო, რომ მატყუარა სოფლის ექიმების მიერ ჩადენილი ბევრი მაგალითი წამოუყენა თვალ-წინ ხალხსა და აქვე დაასახელა მსხვერპლი ამ ცრუ-ექიმობისა. დაასახელა გიდაც სოფლის ექიმის, მატყუარა ტორონჯაძის, საქციელი, რომლისათვისაც ბოქაულს ოქმი შეუდგენია. სიტყვის წარმოთქმის დროს ბოქაულმა შენიშნა, თუ როგორის დაცინვის თვალით უყურებდნენ ამ საქმეს სოფლის მოხელენი. ბოქაულმა თვითონ შენიშნა, ზემოდ დასახელებული მამასახლისის თანაშემწე ხალხს როგორ აგონებდა: უარი სთქვითო! მაგრამ როდესაც მკურნალის ვაშაკიძის კითხვაზედ იანეთლებმა სრული თანხმობა განაცხადეს, ბოქაულმა სულ სხვა თვალით შეხედა ამ ვაჟბატონსა და, როგორც მისს ადვირ-წახსნილობას გაკადრებოდა, ისე მოექცა.

მართალია, იანეთლებს ცუდი სოფლის მოხელენი ჰყავს, მაგრამ ხალხი თავისს თავად მაინც დაწინაურების გზას დასდგომია და ამ ნაკლსაც, იმედია, მალე გაასწორებს. თუ სოფელს დღემდის თავისი საკუთარი სკოლა არა ჰქონდა და აქაური ყმაწვილები იძულებულნი იყვნენ მეზობელ სოფლის ეწერის საზიარო სკოლაში ევლოთ და ასე გაჭირვებით ოროლეს ანბანი ესწავლათ, დღეს იანეთის ახალ-თაობას თავისს საკუთარს სკოლაში შეუძლიან ისწავლოს. გაიხსნა თუ არა სკოლა ბ-ნის დ. დევიძის მეცადინეობით, წარსულის სამოსწავლო წლის სეზონის დასაწყისშივე სკოლას აუარებელი ბავშვი მოაწყდა, მაგრამ რადგანაც სკოლა პაწია იყო და ერთკლასიანი, მასწავლებელმაც იმდენი მოწაფე მიიღო, რამდენსაც ერთი კაცი ასწავლიდა პირველად, სანამ სკოლა საკუთარს ბინას მოიპოვებდა, მისი საქმე ცუდად იყო, რადგანაც სკოლისათვის შესაფერი ბინა იანეთლებმა დროზედ ვერ მონახეს. ამისათვის ხალხმა სახლის საქირავებლად ქუთაისის გაზრებს ჯანელიძესა და ჩქეიშვილს მიჰმართა, რომელთაც ამ სოფელში ერთის თავადიშვილის ორ-სართულიანი ქვის სახლი, გზა და წისქვილი დარჩათ ვალში. გვეგონა, ხალხს საქირაოთ მაინც დაუთმობდნენ ზემოდ დასახელებულნი გაჭირვებულ მდგომს სახლს, მაგრამ მოვტყუვდით და პასუხად ის მივიღეთ, რომ „თქვენს ბავშვებს სახლსა და ეზოს არ დაგვიმორწყვინებთო“?!. აი, ამასა ჰქვიან: „ვერც კაცმა არც თითონ ირგო და არც სხვას არგუნაო.“

ი. იანეთელი

რუსეთი

სამხრეთ-დასავლეთის რკინის გზაზედ დაარსებულ იქმნა „ობოლთა თავშესაფარი“ ა. პ. ნემეშაევის თაოსნობით. რკინის გზის მოსამსახურეთ შეუწირავთ თავშესაფარისა ივის შენობის ასაგებად 40,000 მან., გზის გამგეობას—46,000 მან. საზოგადოებას ჰყავს 3000 წევრი, რომელთაც შემოაქვთ წლიწადში 11,000 მან. გარდა ამისა სუბსიდია ეძლევა კიდევ 2000 მან.

— გზათა სამინისტროს მიერ პარიჟის გამოფენაში გაგზავნილს ბ-ნ ტანსკის წარუდგენია სამინისტროსათვის მოხსენება, რომელშიაც აღწერილია ამ უკანასკნელ დროს საფრანგეთში რკინის გზის საქმეთა გაუმჯობესობა და მოსამსახურეთა ყოფა-მდგომარეობის შეცვლა, სახელდობრ: ჯამაგირის მომატება, სამუშაო საათის შემოკლება, პენსიების დაარსება, კოოპერატიული საზოგადოებანი, სამკურნალო შემწეობის აღმოჩენა, იაფი სადგომები და სხვანი.

— საერო განათლების სამინისტროში ლაპარაკი აღუძრავთ საშუალო სასწავლებლების მასწავლებელთათვის მისაცემ ჯილდოს წეს-რიგის შეცვლის შესახებ. სხვათა შორის აზრადა აქვთ გაკვეთილების რიცხვის კვალობაზედ დანიშნული ფასი გადაწყვეტილ ჯამაგირად შეუცვალონ.

— სათანადო მთავრობამ ნება დართო რკინის გზის ტელეგრაფისტების მოსამზადებლად სკოლების დაარსებისა. ამ სკოლებში მიიღებენ ქალებსაც.

— გზათა მინისტრის განკარგულებით, რკინის გზის ინჟინერთა სათათბირო კრების პროგრამაში შეტანილ იქმნა რამდენიმე საგანი, რომელიც შეეხება მუშათა მდგომარეობის გაუმჯობესობას, სახელოსნოებში საქმის უკეთ მოწყობას, მუშათა სადგომების მოწყობას და სხვას, შეგირდების ცხოვრების პირობათა გაუმჯობესობას და სხვას.

— გზათა სამინისტროს აზრადა აქვს გააფართოვოს რკინის გზის ტეხნიკოსთა უფლებანი.

უცხოეთი

ინგლისი. როგორც ინგლისის ოფიციალურ ცნობებიდგანა სჩანს, ინგლის-ტრანსვაალის ომის დაწყებიდგან 30 ივნისამდე ამა წლისა ინგლისელების მხრივ დაღუპულა: 744 ოფიცერი და 15,943 ჯარის-კაცი, სულ 16,717 კაცი. ამათგან ბრძოლის დროს მოუკლავთ: 381 ოფიცერი, 3,871 ჯარის-კაცი; ჭრილობისაგან მომკვდარა: 122 ოფიცერი და 1,348 ჯარის-კაცი, ხოლო სხვა-და-სხვა სენისაგან—149 ოფიცერი და 9,790 ჯარის-კაცი; ტყვეობაში მომკვდარა: 4 ოფიცერი და 43 ჯარის-კაცი და სხვა-და-სხვა უბედურობის დროს: 10 ოფიცერი და 378 ჯარის-კაცი. სამშობლოში დაბრუნებულ დაჭრილთაგან დახოცილან: 5 ოფიცერი და 385 ჯარის-კაცი.

ლონდონიდგან დეპეშით იუწყებიან: მინისტრების ცნობა ბურების შესახებ, რომ გარდაწყვეტილი აქვთ ომი იქამდის არ შესწყვიტონ, სანამდის დამოუკიდებლობას არ მიიპოვებენო, ჯერ უბრალო პარტიულ ხერხად მიაჩნდათ, მაგრამ ახლა-კი ყველა დარწმუნდა, რადგანაც ყველა წყაროებიდგან ერთი და იგივე ცნობები მოდისო. როგორც ირწმუნებიან, კიტჩენერს ქ-ნის ბოტასი დიდი იმედი ჰქონია და ამისათვის დაურთავს ნება, რომ ბურების წინამძღოლებს—ჯარის უფროსებს კრიუგერთან ნიშანდებული დეპეშები გაეგზავნათ, მაგრამ მოლოდინი არ გამართლებია: ბურების ჯარის უფროსებს უცნობებიათ კრიუგერისათვის, რომ ომის გაგრძელება ჯერ კიდევ დიდხნობამდის შეუძლიანთ, თუკი იმედია ამას დამოუკიდებლობის მოპოვება მოჰყვება შედეგათ. კრიუგერს უპასუხნია ამაზედ, რომ ინგლისი დიდლიდია და შეიძლება დამოუკიდებლობის მინიჭებაზედ დაიყოლიონ. ბურებს დიდად ხელს უწყობს აგრეთვე ზამთრის ბოლო, ცხენებს მინდორში ჰკვებენ. ამბობენ, ბურების სარდლების უმეტესობა იმ აზრისაა, რომ შეუძლიანთ თვრამეტს თვეს კიდევ ომი არ შესწყვიტონო; დევეტს ხომ უთქვამს: თუნდაც ათს წელიწადს იარაღს არ დავყრიო. თავისს ოფიციალურს მოხსენებაში ნათქვამი აქვს დევეტსა, რომ ბურებმა დაუწვეს ერთი რკინის გზის სადგური, დაიჭირეს ორი მატარებელი და რამდენსამე ადგილას გაიმარჯვეს. ყველაზედ უკეთესს მდგომარეობაში ბურები კაპის ოლქში არიან და მეომარნი აფრიკანდერთაგან უთვალ-ავე ემატებიანო. ამ დაუსრულებელ ომის მომლოდინე ინგლისის საზოგადოება ამ ჟამად დიდად შეფიქრიანებულია და დაღონებულია, მით უფრო, რომ ეშინიანთ მთავრობის მხრივ ინგლისის ფლოტის შესახებ გამომჟღავნებულმა მდგომარეობამ შეტაკება არავისთან გამოიწვიოს. ასეთსავე მდგომარეობაშია ინდოეთის მხედრობა და შეუძლებელია ამ ჟამად გაძლიერებული იქმნეს იგი. ერთი სიტყვით, ყოველივე ეს საზოგადოებაზედ ცუდად მოქმედებს და ომის დასრულებას წინანდელთან შედარებით, ახლა გაცილებით ბევრია მოწადინებულიო.

— როგორც დეპეშით იუწყებიან, სამხრეთ-აფრიკის საქმეთა შესახებ მეფე ედუარდს ლორდ როზბერთან მოლაპარაკება ჰქონია და აზრი გამოუთქვამს, რომ უთუოდ საჭიროა ომი მალე იქმნეს დასრულებულიო.

— როგორც დეპეშაშიაც იყო მოხსენებული ამ რამდენისამე წლის წინად, ლიბერალთა დასმა თავისს წინამძღოლს კემპბელ-ბანნერმანს ნდობა გამოუცხადა და არსებული უკმაყოფილება იმითი მოსპო. კრებაზედ, როგორც ახლა იუწყებიან, ბანნერმანს განუცხადებია, რომ იგი დასის წინამძღოლობას აგრე ძლიერ არ ეძებს და მზად არის უარი სთქვას, თუ-კი ამას დასის სარგებლობა და ერთობა მოითხოვს. გარკურმა ამის შემდეგ ურჩია კრებას ბანნერმანისათვის ნდობა გამოეცხადებინათ. გარკურის წინადადებას ბევრმა სხვა ორატორმა მხარი დაუჭირა და, სხვათა შორის, ასკვიტმაც, რომელიც ლიბერალ იმპერიალისტების ხელმძღვანელია. კრებამ ერთხმად ნდობა გამოუცხადა და ხმამაღლივ ძახილით დაიშალა.

მიუხედავად იმ თანაგრძნობისა, რომელსაც საზოგადოდ ამ ბოლოს დროს ბურების შესახებ ინგლისელი საზოგადოება იჩენს, სამინისტროს გაზეთები გაბოროტებულნი თხზულობენ, რომ ომი არ იქმნეს შეწყვეტილი და საზოგადოდ კისერი მოუგრიხოს ერს, რომელიც დღემდის ჯიუტობს და თავს დამარცხებულად არა სთვლისო.

სასამართლოს მატიანე

მაზრის უფროსად ნამყოფის ალშიბაიას საქმე.

ეს ხუთი-ექვსი წელიწადია სამსახურიდგან გადააყენეს ოზურგეთის მაზრის უფროსი კონსტანტინე ალშიბაია და პასუხის გებაშიაც მისცეს იმის გამო, რომ მას 1889-დგან 1893 წლამდე ლეჩხუმის მაზრის უფროსად ყოფნის დროს სხვა-და-სხვა ბოროტ-მოქმედებანი ჩაუდენია. წარსულ კვირას დაბა ონში გაემგზავრა ტფილისის სამოსამართლო პალატის სისხლის სამართლის პირველი დეპარტამენტის სესსია აღნიშნულ საქმის განსახილველად. როგორც გვწერენ, ამ საქმისათვის დაბარებული ყოფილა სულ 90 მოწმე. მოგვყავსთ მოკლედ საქმის გარემოებას ისე, როგორც იგი აღნიშნულია ალშიბაიას საქმის საბრალმდებლო ოქმში:

1893 წელს ლეჩხუმის მაზრის აშარაშენის გზის გასაკეთებლად ადგილობრივ ორს საზოგადოებას შეუგროვებია 600 მ., ხოლო მთავრობას გადაუდვია 1210 მ. ამ ფულიდგან ალშიბაიას გაუფლანგავს 1038 მან. და გასამართლებელ საბუთად წარუდგენია ყალბი ანგარიში. მეორე დანაშაულობა ისაა, რომ მთავრობისაგან გადადებულ 321 მან. 60 კაპეიკიდგან ლეჩხუმის მაზრის მურისის ხიდის შესაკეთებლად ალშიბაიას გაუფლანგავს 135 მან. და 46 კაპ., რომელიც შემდეგ არ შეუვსია და გასამართლებლად ყალბი ხელწერილი წარუდგენია. მესამე დანაშაულობა: 1893 წელს ორბელის ხიდის შესაკეთებლად გადაუდვიათ 406 მან. 40 კაპ., აქედგან ალშიბაიას გაუფლანგავს 200 მან. და ამის გასამართლებლად კვლავ ყალბი საბუთი წარუდგენია; მეოთხე—720 მ., რომელიც ეკუთვნოდა თურმე ბეგთასა და ცაგერის საპატიმროების დარაჯებს ჯამაგირად, ალშიბაიას მიუთვისებია და გაუფლანგავს და თუმცა აღნიშნულს დარაჯებს ეს ფული არ მიუღიათ, მაგრამ ხელი კი აქვთ წიგნში მოწერილი, ვითომც მიეღოთ კუთვნილი ჯამაგირი. მეხუთე დანაშაულობა ისაა, რომ ცაგერის საპატიმროს დარაჯს ერასტი ებუტიას კუთვნილი წლიური ჯამაგირი 119 მან. 33 კაპ. მიუთვისებია და გაუფლანგავს ალშიბაიას; ფოსტიდგან ამ ფულის მისაღებად შედგენილი ყოფილა ყალბი ვექილობა, ებუტიასაგან ხელმოწერილი, ნამდვილად-კი მას არავისთვის ამ ფულის მიღება არ დაუვალებია. და მეექვსე: დაბა ცაგერის სასარგებლოდ შემოსულა 1889 წლიდგან 1890 წლამდე 334 მან. 35 კაპ. და ეს ფულიც მიუთვისებია ბრალდებულს და აღარ შეუვსია.

სასამართლოში ოქმის წაკითხვის შემდეგ ბრალდებულს განუცხადებია, რომ არც ერთ ამ დანაშაულობის ჩადენაში მონაწილეობა არ მიმიღია და საზოგადოდ დამნაშავედ არა ვცნობ თავსაო. შემდეგ ჩვენება ჩამოურთმევიათ მოწმეებისათვის. ჩვენების ჩამორთმევა ორს დღეს გაგრძელებულა. ზოგიერთ მოწმეთა ჩვენებით კიდევ დამტკიცებულა საბრალმდებლო ოქმში აღნიშნული გარემოება. ბრალმდებელს სრულიად დამტკიცებულად უღიარებია საბრალმდებლო ოქმში მოყვანილი ბრალდებანი და განუცხადებია, რომ დაესაჯათ ბრალდებული კანონისამებრ. თვით ბრალდებულს განუცხადებია, რომ ყოველივე ეს მომიხერხეს მტერებმა; მე იმდენად შეძლებული კაცი გარ და ისეთ კარგ ჯამაგირს ვიღებდი, რომ ასეთს ქურდობას არ ჩავიდენდიო. კარგა ხნის თათბირის შემდეგ პალატას 27 ივნისს გამოუცხადებია თვისი განაჩენი, რომლითაც დამნაშავედ უცვნია სტატსკი სოვეტნიკი კონსტანტინე ალშიბაია სხვა-და-სხვა დროს ხაზინისა, საზოგადოებისა და კერძო კაცთა ფულის მითვისება-გაფლანგვაში და გარდაუწყვეტია პირადად თუ მდგომარეობით მოპოვებულ უფლება-უპირატესობათა ჩამორთმევა და ერთის წლითა და ოთხის თვით საპყრობილეში დაპატიმრება. მაგრამ პალატას, მიუქცევია რა ყურადღება ალშიბაიას ხნოვანობისა (60 წლისა) და 40 წლის სამსახურისათვის, დაუდგენია შუამდგომლობა აღძრას უმაღლეს მთავრობის წინაშე, რომ მას ეს სასჯელი შეეცვალოს მხოლოდ სამსახურიდგან სამუდამოთ დათხოვნით.

ჟურნალ-გაზეთებიდგან

ამოკრებილი ამბები

1899 წელს დედა-მიწიდგან ამოუღიათ ქვა-ნახშირი:

შეერთ. შტატ.	226,000	ათასი ტონნი
ინგლისში . .	220,000	„
გერმანიაში .	101,000	„
საფრანგეთში .	32,000	„
ბელგიაში . .	21,000	„
სხვა სახელმწიფოებში .	50,000	„

ამ ცხრილიდგანა სჩანს, რომ პირველი ადგილი შეერთებულ შტატებს უჭირავს. 45 წლის წინად შეერთ. შტატების რესპუბლიკა ქვა-ნახშირის წარმოებაში უკან იყო არა მარტო ინგლისზედ, ბელგიაზედაც-კი. 1845 წელს შტატებში დაიმუშავეს სულ 4,400, ტონნი ქვა-ნახშირი, ბელგიაში—4,960 ხოლო ინგლისში 31,500 ტონნი. გერმანიასაც დიდი წარმატება დაეტყო ქვა-ნახშირის წარმოების საქმეში: 1845 წელს დაიმუშავეს 3,500, 1899 წელს-კი 101,000 ტონნი.

* * *

შესანიშნავ კრიტიკოს გეორგ ბრანდესს დაუბეჭდია ამას წინად წერილი რუსთა ახალგაზდა მწერლის მაქსიმ გორკის თხზულებათა შესახებ. კრიტიკოსი საზოგადოდ აქებს ამ მწერალს, „გენიოს მაწანწალას“, როგორც იგი გორკის ეძახის. აცნობს რა დაწვრილებით მკითხველთ ბ-ნ პეშკოვის (გორკის გვარია) ბიოგრაფიას, ბრანდესი სწერს: „თვით გორკის ცხოვრების შესწავლაა საჭირო, რომ კაცმა იმის თხზულებანი გაიგოს, რადგანაც ეს მწერალი ჰხატავს და ასურათებს იმას, რაც თვით უნახავს და გამოუცდია. გორკის თხზულებებში ვერ შეჰხვდებით ვერც ერთ მოტივს ძველ, განვლილ ხანებისას, ვერც ერთს ადგილს ოცნების სამფლობელოსას და მაღალ, განათლებულ საზოგადოებათა წრიდგან. ამ მწერლის წარმოდგენათა და შინაარსთა ფარგალი სრულიად ახალია მკითხველთათვის, იმდენად ახალი, რომ არა რუსს არ შეუძლიან გაიგოს რა სინამდვილითა და ჭეშმარიტებით ჰხედავს გორკი ცხოვრებას“. გორკი, ამბობს შემდეგ ბრანდესი, „წერილების მწერალია“ და კაცის „სულის მცოდნე“. იგი არ არის იდეისა და ფორმის კაცი. საზოგადოდ რუს შესანიშნავ მწერალთა შორის ფორმას ტურგენევის გარდა მაგდენად არავინ აფასებდა. გოგოლი, გონჩაროვი, ტოლსტოი უფრო იდეის ხალხი იყო. ეს ნაკლულევანება, ე. ი. ფორმის შეუმუშავებლობა, გორკისაც ეტყობა. საუკეთესო თხზულებები გორკისა, ბრანდესის აზრით, პატარა მოთხრობებია.

* * *

-მაგდებურგში ამას წინად გუტემბერგს ძეგლი დაუდგეს იმათ, ვისაც რამე კავშირი აქვს სასტამბო საქმესთან. ძეგლი მომზადებულია მექანდაკის გეცის სახელოსნოში.

* * *

უდიდესი ხელთნაწერი დაიღუპა თურმე პეკინში, როდესაც ჩინელები საელჩოებს გარს შემოერტყნენ და იმათ დასაწვავად ცეცხლი წაუკიდეს უნივერსიტეტსა და წიგნთ-საცავს. ამ წიგნთ-საცავში ინახებოდა უდიდესი ხელთნაწერი, ენციკლოპედიის მაგვარი, 1493 წელს იმპერატორის იუნგლოს ბრძანებით შედგენილი. იმპერატორს ძალიან უყვარდა ლიტერატურა, ამიტომ უბრძანებია შეეკრიბათ და ერთად დაეწერათ ყველა ის, რაც კონფუცის მოძღვრებისა, ფილოსოფიისა და საზოგადოდ საყურადღებო საგნების შესახებ დაწერილა. ამ აზრით შემდგარა მთელი საზოგადოება, რომელსაც წევრად 2,140 მეცნიერი ჰყოლია. მთელი თხზულება

22,977 განყოფილებისაგან შესდგებოდა; თვით ხელ-ნაწერი 1,100 ტომს შეიცავდა. უნდოდათ თურმე დაებეჭდათ ეს უზარმაზარი ხელთ-ნაწერი მაგრამ შემდეგ თავი დაუნებებიათ, რადგანაც ბეჭდვა მეტად ძვირად დაუჯდებოდა სახელმწიფოს. ამ ხელთ-ნაწერიდგან ცეცხლის დროს გადაურჩენიათ მხოლოდ ხუთი ტომი. ეს ტომები კემბრიჯის უნივერსიტეტისათვის შეუწირათ.

დეპეშა

(„რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან“)

30 ივნისი.

პეტერბურგი. 30 ივნისს, ხელმწიფე იმპერატორის თანდასწრებით, ახალ-ტერგიჟის სადგურის მახლობლად, ჩაჰყარეს საძირკველი ახალის ეკკლესიისა კასპის მე-148 რაზმისათვის.

მოსკოვი. დღეს სენატორის მარკოვის თანდასწრებით აკურთხეს მაგარ სასმელების მესამე საწყობი და შემოღებულ იქმნა სახაზინო მონოპოლია სასმელების ვაჭრობისა.

ხარკოვი. დაიწყო გამოძიება საადგილ-მამულო ბანკის გამგეობისა და სარევიზიო კომისიის წევრთა საქმის გამო. დღეს პირველად ჩამოერთვათ მათ ჩვენება.

პეკინი. პრინცი ცუნი წავიდა გერმანიაში.

ბუენოს-აირესი. ჩილის რესპუბლიკის პრეზიდენტი ერაზურისი გარდაიცვალა.

ლონდონი. „Daily Mail“-ს პეკინიდგან ატყობინებენ, რომ სახელმწიფოებმა მოიწონეს ახალი წინადადება ჩინეთის მიერ სამხედრო საზღაურის გადახდის შესახებ. ობლიგაციები გადახდილ უნდა იქმნას 1934 წლამდე.

სპა. კროკეტის თამაშობის დროს ბელგიის დედოფალს, სიცხის გამო გული შეუწუხდა, მაგრამ მალე მობრუნდა.

ვაშინგტონი. პეკინში მყოფ ამერიკის ელჩს მიწერილობა გაეგზავნა, რომ საზღაურის მომატების შესახებ იაპონიის მოთხოვნილებას მხარი დაუჭიროს. იაპონია თავისს მოთხოვნილებას იმითი ასაბუთებს, რომ შედარებით სხვა სახელმწიფოებთან იმისი ობლიგაციები ნაკლებ ფასებში გადიან.

პარიჟი. დიუმონის ჰაერონავტი გამოსცადეს. ჰაერონავტი ეიფელის კოშკამდე მიფრინდა, აქედგან-კი თხუთმეტის წამის შემდეგ უკანვე გამობრუნდა, მაგრამ მმოძრავი მანქანის სუსტობისა გამო იმ ადგილს ველარ მიაღწია, საიდგანაც აუშვეს.

ევქსინოგრადი. დიდი მთავარი ალექსანდრე მიხეილის ძე დღეს ვარნაში დიდის დიდებით მიიღეს. ქალაქი რუსეთისა და ბოლგარიის ბაირაღებით იყო მორთული. მრავალის დეპუტატების წარდგომისა და პარაკლისის შემდეგ, რომელიც საკრებულო ტაძარში იქმნა გარდახდილი, დიდმა მთავარმა და მთავარმა ფერდინანდმა „როსტისლავისა“ და „ნადეჟდას“ რაზმები და დანარჩენი ჯარი დაათვალიერეს. ადგილობრივის ჯარების ყაზარმების დათვალიერების შემდეგ, დიდი მთავარი რუსეთის საელჩოში წავიდა და შემდეგ გემს „ნადეჟდაზე“ გამართულს საუზმეს დაესწრო.

ვარნა. პარაკლისის შემდეგ მიტროპოლიტმა თავისს სიტყვაში აღნიშნა ის, რომ დიდის მთავრის ალექსანდრე მიხეილის ძის ბოლგარიაში მისვლით ორ ერს შორის უფრო მჭიდრო განწყობილება მყარდება. „ნადეჟდაზე“ საუზმის დროს მთავარმა ფერდინანდმა რუსეთის ძლიერის ფლოტის სადღეგრძელო წარმოსთქვა, ხოლო დიდმა მთავარმა ალექსანდრე მიხეილის ძემ—სადღეგრძელო ბოლგარიის ახალის ფლოტის გასაძლიერებლად.

1 ივლისი.

ლონდონი. მადლობის წერილში, რომელიც სოლსბერიმ გილდჰოლის მცხოვრებთ გაუგზავნა მთავრობის მიმართ ნდობის გამოცხადებისათვის, სოლსბერი, სხვათა შორის, სწერს, რომ მთავრობამ მტკიცედ გადასწყვიტა ომი სასურველ ბოლომდე მიიყვანოს.

ბელგრადი. ოფიციალურად იუწყებიან: ქალაქ პრიშტინში (ძველ სერბიაში) პეტრე-პავლობა დღეს მიტროპოლიტს მღვდლად უნდა ეკურთხებინა დიაკონი საბა პოპოვიჩი. პოპოვიჩი პრიშტინში მოვიდა სოფელ კამენკას გლეხების წარმომადგენლებთან ერთად, რომელთაც იგი თავიანთ მღვდლად ჰსურდათ; მუტესარიფმა დიემალ-ბეიმ ჟანდარმებს უბრძანა პოპოვიჩი ეკკლესიიდგან გამოეყვანათ და გლეხების წარმომადგენლებთან ერთად დაეპატიმრებინათ, რათა პოპოვიჩი მღვდლად არ ეკურთხებინათ. პრიზრენის მიტროპოლიტმა, პროტესტის ნიშნად ბრძანება გამოსცა, რომ სერბიელთა ყველა ეკკლესია დაიკეტოს პრიშტინში და ეს ამბავი დეპეშით შეატყობინა პორტასა და მსოფლიო პატრიარქს.

ვენა. „Polit. Corresp.“-ი უარჰყოფს იმ ხმებს, ვითომც საბერძნეთის მეფის ძე გიორგი კრიტის უმაღლეს კომისარად რაღაც პირობების ძალით დარჩენილიყოს; მეფის ძე, პირიქით, ყოველ პირობათა გარეშეა და არც იმის პასუხსა და არც სახელმწიფოთა ცნობაში მოხსენებული არ არის იმის კომისარობის ვადა.

ტიანძინი. დღეს გაიხსნა რუსეთის ახალი კონცესია, ამ დღესასწაულს დაესწრნენ: ასამდე რუსი, ორი მღვდელი პორტ-არტურიდგან, ელჩი გირსი და საელჩოს წევრნი. აკურთხეს აგრეთვე რუსს მოკლულ ჯარის კაცთა ძეგლი.

ლონდონი. გაზეთი „Sun“-ი დაბეჯითებით ამბობს, რომ ვატერვალის მახლობლად ინგლისელებმა ტრანსვაალის პრეზიდენტის თანამდებობის აღმასრულებელის შალკბურგერის ცოლი დაატყვევეს და წაიყვანეს პრეტორიაში.

რომი. ამბობენ, რომ კრისპი მძიმედ გახდა ავადაო.

ბარის საქალაქო საბჭო მთავრობის განკარგულებით დაიკეტა.

2 ივლისი.

პეტერბურგი. ყაზანიდგან, ჩისტოპოლიდგან, კალუგიდგანა და ასტრახანიდგან დეპეშით იუწყებიან, რომ სახაზინო ღვინის დუქნები და საწყობები გაუხსნიათ.

კიევი. რადგანაც შარშანდელის წლის მოსავლიდგან პური ცოტაა დარჩენილი გასასყიდად, ამისათვის წრევანდელის მოსავალს დიდი ბაზარი მოელის. ღრუბლიანი ამინდებია, თითქმის ყოველ-დღე წვიმს.

ომსკი. ძლიერმა წვიმამ პურები და ბალახი გამოაბრუნა.

პარიჟი. ჩვეულებრივის ჯარების დათვალიერების შემდეგ საერო დღესასწაულობის დროს რესპუბლიკის პრეზიდენტმა სამხედრო მინისტრს წერილი გაუგზავნა, რომელშიაც იგი მხედრობასა, მისს მნიშვნელობასა და ყოფაქცევას ფრანგ ჯარისკაცებისას შორეულს აღმოსავლეთში ქებით იხსენიებს.

წერილი რედაქციის მიმართ

მადლობას ვუცხადებ გ. დეკანოზის ბესარიონ თავდგირიძის მეუღლეს სალომეს, გლეხის მიხა მეგრელიშვილის მეუღლეს სიდონიასა და შორაპნის მაზრის ს. ცხრაწყაროს მცხოვრებს გლეხს მიხეილ ქებაძეს, რომელთაც ჩემდამო რწმუნებულს ვარიანის ეკკლესიას შემოსწირეს: პირველმა ტრაპეზის წინ გასაშლელი ხალიჩა, ღირებული ოთხ მან., მეორემ—ხუთი მანეთის საეკკლესიო წიგნები და მესამემ ხუთი მანეთი—სატრაპეზო ჯვრის შესაძენად.

მღვ. რაჟდენ აფციაური

კიევის ქართველმა სტუდენტობამ მიიღო აჯიქაბულიდგან ბ-ნ პავლე სოლომონოვისაგან შეკრებილი ფული 12 მ. და 40 კ. სია შემომწირველთა: პავლე სოლომონოვი—1 მ. 40 კ., სტეფან სილაგაძე—1 მ., ისლამ ჯანელიძე—1 მ., პეტრე ეფენდიოღლი—1 მ., ლონგინოზ ძებურიშვილი—1 მ., ლეონტი კუხიანიძე—1 მ., კოზმა ჯიბუტი—1 მ., მიხეილ ორჯონიკიძე—1 მ., გრიგოლ შეყრილაძე—50 კ., ვასილი ბაქრაძე—50 კ., ნ. კოროლკოვი—50 კ., დ. ლოპატინი 50 კ., მელიტონ გვენეცაძე—50 კ., პლატონ ლოლაძე—50 კ., პლატონ ამაშუყელი—50 კ., მელიტონ არველიძე—40 კ., ევგენი ყანჩაველი—25 კ., ამბაკო ხოსელია—25 კ.

კიევის ქართველი სტუდენტები გულითადს მადლობას უძღვნიან შემომწირველთ.

ადრესი შემოწირულებათა გასაგზავნად: Кіевъ, Никольско-Бетаническая ул., № 11, кв. 5, Шіо Алексѣевичу Читадзе.

კიევის ქართველი სტუდენტების მონდობილებით შ. ჩიტაძე.

განცხადებანი

ტფილისის ქალაქის გამგეობა აცხადებს, რომ 3 ივლისს, ნაშუადღევის 1 საათზედ, გამგეობის თანადასწრებით მოხდება

საჯარო ვაჭრობა,

რომელზედაც იჯარით გაიცემა ბეტონის წყლის სადენ მილის გამართვის საქმე ავჭალის ქუჩიდგან ავჭალის ვიწრო ქუჩასა და მინკვიცევის ქუჩაზედ.

მსურველს შეუძლიან პირობანი გასინჯოს გამგეობის ამშენებელ განყოფილებაში ყოველ დღე, კვირა-უქმეებს გარდა, 9-დგან 2 საათამდე.

(3—6.—3)

ტფილისის ქალაქის გამგეობა აცხადებს, რომ 3 ივლისს, ნაშუადღევის 1 საათზედ, გამგეობის თანადასწრებით **მოხდება საჯარო ვაჭრობა**, რომელზედაც იჯარით გაიცემა ბეტონის წყლის სადენ მილის გამართვის საქმე მამადავითის ქუჩიდგან თხინვალისა და ლაბორატორიის ქუჩაზედ გურგენიძის სახლამდე.

მსურველს პირობანი შეუძლიან გასინჯოს გამგეობის ამშენებელ განყოფილებაში ყოველ დღე, კვირა-უქმეებს გარდა, 9-დგან 2 საათამდე.

(3—6.—3)

ტფილისის ქალაქის გამგეობა ამით აცხადებს, რომ მისის თანადასწრებით 6 ივლისს, დღის 12 საათზედ, ვოკზალს იქით მდებარე ქალაქის რეზერვუართან საცხოვრებელ სახლის ასაშენებლად, რომელიც სულ 1200 მან. ღირება, **საჯარო ვაჭრობაა დანიშნული.**

ვაჭრობაში მონაწილეობის მიღების მსურველთ შეუძლიანთ საჭირო პირობები ქალაქის გამგეობის წყლის გამყვანს განყოფილებაში ნახონ ხოლმე ყოველ დღე დილის 9 საათიდგან 3 საათამდე.

(3—6—1)

ბატონებო! ვისაც გნებავთ ცივი „ნარზანი“, „ბორჯომი“, ლიმონათი, რძე და აგრეთვე ყოველნაირი წყალი, მობრძანდით

„გიგლას ბუფეტში“

პუშკინის ბაღში („სკვერში“), პუშკინის ძეგლის მახლობლად.

(2—146—2)

ტფილისის სათავად-აზნაურო სკოლისაგან.

მიმდინარე წლის ენკენისთვისათვის ტფილისის სათავად-აზნაურო სასწავლებელში სულ სამოცი (60) ვაკანსიაა: ორმოც-და-ათი (50) პირველ განყოფილებაში (7 და 8 წლის ემაწვილებისათვის) და ათიც მეორეში (8 და 9 წლის ემაწვილებისათვის); სხვა განყოფილებებში და გიმნაზიურ კლასებში არც ერთი თავისუფალი ადგილი არ არის, ამიტომ არც თხოვნები მიიღება ამ კლასებში ემაწვილების მისაღებად.

60 ვაკანსიიდგან 55 დანიშნულია გარედგან მოსიარულეთათვის, 3 მისაღებად საზოგადოების სრულ ხარჯზე და 2 საზოგადოების ნახევარ ხარჯზე.

ვინც საზოგადოების სრულს ხარჯზედ იქმნება მიღებული, იმას არაფერი ხარჯი არ მოეთხოვება და ვინც ნახევარ ხარჯზე, იმან უნდა იხადოს წელიწადში ათ-ათი თუმანი.

ვისაც ჰსურს მიღებულ იქმნას საზოგადოების სრულს ხარჯზე, იმან უნდა წარმოადგინოს თხოვნასთან ერთად შემდეგი საბუთის ქაღალდები: ა) წლოვანობის მოწმობა, მიღებული სინოდის კანტორისაგან, ბ) სიღარიბის მოწმობა მაზრის თავად-აზნაურობის წინამძღოლისაგან და გ) ყვავილის აცრის და ჯანმრთელობის მოწმობა.

ვისაც გარედგან მოსიარულედ ჰსურს შემოსვლა, იმისთვის საჭიროა იგივე საბუთის ქაღალდები, შეუძლებლობის მოწმობის გარდა.

უკეთუ მთხოვნელთა რიცხვი აღემატება ვაკანსიების რიცხვს, იმ შემთხვევაში მსურველთ ადგილი დაეთმობათ წილის ყრით. წილის ყრაში მონაწილეობას მიიღებენ მხოლოდ ისინი, რომელნიც წარმოადგენენ საჭირო საბუთის ქაღალდებს და ამასთანავე ეგზამენსაც დაიჭერენ წლოვანობის შესაფერ კლასისათვის.

სკოლის გამგე კომიტეტი არ მიიღებს იმ ემაწვილებს, რომელნიც არ წარმოადგენენ მათზედ დარჩენილს წინა წლის ფულს და მომავალ სამოსწავლო წლის პირველ ნახევრის სწავლა-აღზრდის ფასსაც.

შესაძლებელია სექტემბერში, მოსწავლეების ხელ-მეორე გამოცდის შემდეგ, კიდევ გაიხსნას რამდენიმე ვაკანსია იმათთვის, ვინც სრულ საკუთარ ხარჯზედ ისურვებს პანსიონში შემოსვლას, ან ნახევარ ხარჯზედ. ვინც საკუთარ ხარჯზედ შემოვა პანსიონში, იმან უნდა შემოიტანოს წელიწადში ოცი თუმანი: ათი თუმანი შემოსვლისთანავე და ათიც იანვარში.

თხოვნა უნდა შემოვიდეს აგვისტოს 20-მდის; ქალაქ გარეშე მცხოვრებთ თხოვნა უნდა გამოგზავნონ შემდეგი ადრესით: Въ Тифлисъ. Завѣдывающему Дворянской школою, на Лабораторной ул.

აგვისტოს 27 და 28 რიცხვებში მოხდება ხელმეორე გამოცდა ზოგიერთ მოსწავლეებისა და 31 მისაღები ეგზამენები. 1 სექტემბერს სწავლა დაიწყება.

დათხოვნილ იქნებიან აგრეთვე ის გარედგან მოსიარულე მოსწავლეები, რომელნიც სკოლაში მოსვლისთანავე არ წარმოადგენენ მომავალ 1901—1902 სამოსწავლო წლის ფულის ნახევარს.

ყველა პანსიონერის მშობელმა უნდა წარმოადგინოს თავდები ტფილისში მცხოვრებთაგანი, რომელსაც სკოლის გამგეობას შეეძლოს მიმართოს, როგორც ფულის თავისს დროზე შემოტანისათვის, აგრეთვე სხვა შემთხვევისათვის.

(5—6.—4)

როიალები

პიანინო

ფის-გარმონები, სკრიპკები, გიტარები, ფლეიტები, კორნეტები, ნოტები, სიმები და სხვ. და სხ.

ყოველ ამ სამუსიკო იარაღის შეძენა შეიძლება ფასის წვრილ-წვრილად გადახდით.

პრეისკურანტები მუქთად იგზავნება,

კავკასიის ცენტრალი საწყობი სამუსიკო იარაღებისა

ბ. მ. მირიმანიანისა

музыкальное депо

М. МИРИМАНЯНА

Тифлисъ. Дворцовая ул.

(24—6.—15)

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 2-го Іюня 1901 г.   სტამბა ქქ. ივ. ხელაძის, დოროს-მელიქოვის ქ., № 28.   რედაქტორ-გამომცემელი ილია ჭავჭავაძე